

Verzakelijking.nl

Tussen Nederland en België loopt er geen eenrichtingsverkeer. Er zijn behoorlijk wat Belgen die noordwaarts trekken en er het mooie weer maken. Er zitten topmanagers, kunstenaars, voetballers en mensen uit de zorgsector bij. Weliswaar zocht enkele Belgen in de Nederlandse zorgsector op. Lees vanaf dit nummer van Weliswaar de reeks 'Belgen in Nederland'. Magda Slangen bijt de spits af.

1 | Wie is Magda Slangen?

"Ik behoor tot de eerste lichter sociaalpedagogen die in 1971 in Leuven afstudeerde. Vandaag sta ik aan het eind van mijn carrière. De meeste generatiegenoten kozen begin jaren zeventig voor de zachte sector in de hoop creativiteit in hun baan te kunnen leggen. Dat heb ik jaren kunnen doen, maar de welzijnssector in Nederland heeft vanaf de jaren negentig een sterke verzakelijking ondergaan. Het is een concurrentiële markt geworden waar organisaties niet langer op vaste subsidies kunnen teren."

"Mijn werkgever, die ondersteunende opdrachten uitvoerde voor het welzijnsbeleid van de provincie Limburg, fuseerde met andere organisaties. Zo ontstond medio jaren negentig de Stichting

Symbiose. Toen deze stichting ermee ophield, nam Spark Result van de Maecon Groep in Heerlen een aantal medewerkers over. Bij de afdeling Spark Result, een adviesorganisatie op het terrein van maatschappelijke vraagstukken, ben ik sinds een drietal jaar senior consultant voor de programmalijn 'opvoeden & opgroeien.'"

2 | Met welke problematiek hebt u vandaag te maken?

"Ik werk vooral als adviseur voor gemeenten en provincies rond preventie, integraal jeugdbeleid, opvoed- en opgroei-ondersteuning, participatie van jongeren en veilige scholen. In de sterk gedecentraliseerde Nederlandse welzijnszorg spelen gemeenten een belangrijke rol. In de praktijk heb ik veel te maken met de procesbegeleiding in ketenbenadering. Dat betekent dat alle instanties die betrokken zijn bij een problematiek onder gemeentelijke regie

"Begin jaren zeventig was dat bijna vanzelfsprekend. In Leuven was de Nederlandse professor Stalpers een autoriteit en meestal gingen we bij onze Noorderburen op excursie. Voor het opbouwwerk was Nederland het modelland. Het solliciteren verliep gemakkelijk: Belgen hebben de reputatie hard te werken en betrokken te zijn."

4 | Wat ziet u als de belangrijkste verschillpunten tussen het Vlaamse en het Nederlandse welzijnsbeleid?

"Het welzijnsbeleid is in Vlaanderen meer gecentraliseerd. Anders dan in Nederland ligt het zwaartepunt niet bij de gemeenten. Het beleid en de uitvoering zitten in Vlaanderen ook vaker in één hand. Een jeugdraad is er bijvoorbeeld meer een beleidsinstrument van de gemeente. Voorts is in Nederland de marktwerking verder doorgedrongen. Bijna elke opdracht wordt

Tien vragen aan Magda Slangen, een Vlaming in Nederlands welzijnsland

Magda Slangen

samenwerken en afspraken maken. Convenanten leggen de samenwerking van de verschillende instanties vast. In een project 'veilige school' bijvoorbeeld pakken we de zaken integraal aan en betrekken we scholen, politie, justitie, welzijnswerk en buurtorganisaties. Die complementaire aanpak op gemeentelijk niveau biedt veel voordelen."

3 | Hoe kwam u als Vlaming in het Nederlands welzijnswerk terecht?

aanbesteed en er zijn veel kapers op de kust. Als ik zelf geen klanten verover, verliezen medewerkers hun baan. Ook gerenommeerde adviesbureaus met een economische achtergrond opereren op deze markt. De variatie in het aanbod is over het algemeen positief, al kan je niet elke situatie aan de markt overlaten."

"In Vlaanderen lijken veranderingen in het welzijnsbeleid wel doordachter te gebeuren. Het duurt er langer dan in Nederland, maar veranderingen worden geschraagd

“Als ik zelf geen klanten verover, verliezen medewerkers hun baan.”

door een visie en men bouwt er een draagvlak voor de uitvoering.”

5 | *Waarom ergert u zich het meest in het Nederlands welzijnsmodel?*

“Aan het incidentenbeleid: als er iets gebeurt gaan we met zijn allen om maatregelen roepen. Achteraf blijkt vaak dat er voor die overhaaste beslissingen geen draagvlak is en er te weinig aandacht aan kwaliteitscontrole wordt gegeven. Mede als gevolg van het incidentenbeleid, gunt men welzijnsvoorzieningen en scholen te weinig tijd om met veranderingen te leren leven. Een ander punt van ergernis is de overvloed aan Engelse termen in Nederlandse teksten. Vlamingen hebben meer aandacht voor hun taal.”

6 | *Mieke Vogels zei onlangs in Weliswaar: ‘Welzijn is in Vlaanderen een innovatieve sector.’ Hoe zit dat in Nederland?*

“In Nederland is de welzijnssector een dolle projectenmachine. Dat heeft behalve voordelen ook nadelen. Projecten zijn nog niet afgerond en de nieuwe worden al weer aangevraagd. Het houdt het welzijnswerk wel levendig, maar de vraag is of het welzijn van de burger er altijd mee gediend is.”

7 | *Als u Vlaams minister van Welzijn zou zijn, wat zou u dan willen veranderen?*

“Ik geloof in de regierol van de gemeenten. Ik zou het gemeentelijk apparaat sterker maken zodat het die opdracht aan zou kunnen. Andere invalshoeken dan de sociaal-culturele van de welzijnssector zijn ook een verrijking. Er is ook een economische component. Bedrijfjes zijn bijvoorbeeld belangrijk voor de leefbaarheid van een buurt. Misschien zit de welzijnssector in Vlaanderen wat dat betreft nog iets te veel in een reservaat.”

8 | *U hebt ervaring met grensoverschrijdende samenwerking. Is dit zinvol?*

“De taal en de cultuur zijn een bindmiddel tussen Vlaanderen en Nederland. En gelukkig zien we elkaar sinds enige tijd als gelijkwaardig. Maar de uitwisseling is nog te vrijblijvend. Er wordt expertise uitgewisseld en soms kopieert men een initiatief dat naderhand geen succes blijkt te zijn. Het

zou efficiënter zijn om mensen uit te wisselen zodat ze een initiatief van binnenuit en in de context leren kennen.

Samenwerkingsinitiatieven moeten ook op beleidsniveau onderschreven worden. Dat betekent dat overhe-

“De aandacht voor het doelgroepenbeleid maakt stilaan plaats voor een diversiteitbeleid: mensen aanspreken als staatsburgers in plaats van als lid van een groep. Diversiteit is veel meer dan de tegenstelling tussen allochtoon en autochtoon. Het heeft te maken met jong en oud, functiebeperkingen, religie of het hebben van werk.”

10 | *Stel dat u opnieuw zou kunnen kiezen, wordt het dan Vlaanderen of Nederland?*

“Toen was Nederland het model, maar het beleid in Vlaanderen en Nederland is intussen naar elkaar

den een samenwerkingsbeleid moeten vastleggen. Anders beklijft grensoverschrijdende samenwerking niet en blijft ze marginaal.”

9 | *Het tolerante Nederland van weleer is niet meer wat het geweest is. Heeft dat een weerslag op het welzijnsbeleid?*

toe gegroeid. En ik voel me altijd ontzettend gecharmeerd als ik in Vlaanderen een project kan uitvoeren. Ik ervaar er een degelijkheid die me ligt. Dus twijfel ik. Het zou alle kanten op kunnen.”

tekst | Eric Bracke
tekening | Ief Claessen